Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. november 2019 blev i sag nr. 93817:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskemaet af 29/5 2019 til nævnet bl.a. anført:

> **"Kort redegørelse for sagen**
> PFA har et investeringsprodukt kaldet PFA Ejendomme der består af 1200 udlejningsejendomme til private. Derudover erhvervsejendomme som er den største del.
>
> Siden jeg foretog min investering henholdsvis 2011 og 2014 har jeg fået et afkast på mellem 8-10 %, den 1st oktober 2018 ændrede PFA strategi og tog de 1200 udlejningsejendomme ud af projektet hvilket jeg klagede over idet jeg forventede at afkastet så ville falde voldsomt hvilket også er sket, jeg mener ikke man kan foretage så drastiske forringelser i en investeringsforening som PFA Ejendomme hvilket har forringet afkastet drastisk for mig der havde investeret langsigtet under andre forudsætninger, i stedet kunne man have oprettet PFA ejendomme 2 hvis man ville fremadrettet og ikke forringe et løbende projekt for mig som investor.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Erstatning for tab i min portefølje den 1st oktober 2018 hvor man flyttede de 1200 ejendomme på 4500,00 kr. hvor jeg klagede over at der var foretaget flytnings omkostninger på de resterende erhvervs ejendomme.
>
> Derudover er min investering forringet så meget at jeg ønsker at PFA yder erstatning for tabet på 2 mill kroner, hvilket er regnet ud fra 4 % i 15 år på min investering i ejendomme som jeg kommer til at tabe."

I brev af 5/7 2019 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Hvilken type forsikring er der tale om?
Pensionsordning …63 blev oprettet den 1. april 2012 via arbejdsgiver, ... Den består alene af opsparing i markedsrente, pensionsbevis og vilkår bilag A og B. Den overgik til fripolice den 1. september 2012, pensionsbevis bilag C.

Pensionsordning …95 blev via arbejdsgiver, … oprettet pr. 1. januar 2013 i PFA, pensionsbevis og vilkår bilag D og E. Ordningen er i markedsrente, og den består alene af opsparing, idet den overgik til fripolice pr. 1. april 2015, pensionsbevis F.

Hvad handler tvisten om – parternes overordnede synspunkter?
Forsikrede gør gældende, at forsikrede ved investering i Fonden PFA Ejendomme i henholdsvis 2011 og 2014, fra 1. november 2018 og 15 år frem vil blive påført et tab på 2.000.000 kr. svarende til 15 års tabt afkast som følge af, at PFA pr. 1. november 2018 fjernede 1.200 udlejningsejendomme fra fonden. Forsikrede gør endvidere krav på 4.500 kr. i erstatning som følge af, at der var flytningsomkostninger på de resterende erhvervsejendomme.

PFA gør gældende, at det følger af vilkårene, at PFA har ret til at ændre i fondssammensætningen efter varsel samt, at der ikke er grundlag for erstatning for et anslået, fremtidigt tab. Der var endvidere ikke flytningsomkostninger forbundet med ændringen.

Sagsfremstilling
Det har været muligt at investere i fonden PFA Ejendomme siden den 5. december 2012.

<u>Ordning …63</u>
Forsikrede havde valgt 'Du Investerer' og investerede første gang i PFA Ejendomme pr. 17. januar 2013 (20 % af opsparingen). Forsikrede havde forinden valg af investering modtaget information om valgmulighederne. Forsikrede blev ved tvivlstilfælde opfordret til at søge rådgivningen inden, valget blev gennemført. Forsikrede blev endvidere gjort opmærksom på, at ansvaret for konsekvenserne af ændringer var forsikredes, hvilket forsikrede bekræftede med sin underskrift den 16. januar 2013 bilag G.

Forsikrede investerede sidste gang, den 12. december 2013, i PFA Ejendomme på ordning …63, hvorefter 99,74 % af forsikrede opsparing i fonde var placeret i PFA Ejendomme.

<u>Ordning …95</u>
Forsikrede skiftede pr. 22. november 2013 på ordning …95 fra 'PFA Investerer' profil B til 'Du Investerer' med 100 % af forsikredes opsparing i PFA Ejendomme, med undtagelse af KundeKapital.

<u>Forløb og klage</u>
PFA orienterede den 20. september 2018 forsikrede pr. brev om, at der pr. 1. november 2018 skete justering af investeringsstrategien for PFA Ejendomme, hvorefter fonden kun ville bestå af erhvervsejendomme med lav risiko, idet ca. 10 % bestående af boliger og ejendomsudviklingsprojekter blev solgt. Baggrunden for ændringen var, at PFA ønskede at fokusere investeringerne og nedbringe risikoen i fonden. Det fremgik af brevet: *'Ændringen sker uden omkostninger for dig, og den får ingen betydning for de øvrige fonde, som du eventuelt har valgt. Hvis du ønsker en anden fond, kan du som altid selv gennemføre handlen på mitpfa.dk, hvor den så vil ske til de gældende købs- og salgskurser og omkostningssatser'* (bilag H).

Forsikrede henvendte sig ved mail af 24. september 2018, efter telefonsamtale med rådgiver om porteføljeændring, og fremførte, at ændringen af sammensætningen i fonden PFA Ejendomme medførte en forringelse af investeringen, bilag I.

Som følge af forsikredes utilfredshed med ændringen, blev der afholdt møde i PFA den 24. oktober 2018. På mødet deltog forsikrede, forsikredes rådgiver samt en senior investeringsspecialist. Ændringer i porteføljen, opskrivninger og afkast samt forventningerne hertil blev gennemgået.

Forsikrede henvendte sig pr. mail den 7. november 2018 og anførte, at der var trukket 4.000 kr. fra pensionsordningen samt, at der ikke var sket sædvanlig regulering, dublet 1. PFA oplyste i mail af 9. november 2018, at det ikke kunne konstateres, at der var trukket 4.000 kr. fra forsikredes pensionsordning samt, at evt. værdistigning kun sker, såfremt uvildig valuar vurderer dette, dublet 1.

Forsikrede svarede herpå ved mail af 9. november 2018 og angav atter, at der manglede ca. 4.000 kr. på ordningen samt, at forsikrede fortsat var utilfreds med ændringen af sammensætning i PFA Ejendomme, dublet 2.

PFA besvarede mailen den 14. november 2018 og forklarede, at der vil forekomme reguleringer i et sådant investeringsprodukt, dublet 3.

Forsikrede replicerede pr. mail samme dag, at forsikrede forventede et lavere afkast ved investering i PFA Ejendomme, og dette var forsikrede utilfreds med, dublet 3.

Forsikrede var fortsat ikke tilfreds hermed og klagede den 14. november 2018, bilag J. PFA oplyste ved mail af 21. november 2018, at klagen ville blive håndteret af klageafdelingen i PFA, bilag K.

PFA besvarede klagen ved brev af 22. november 2018. Der blev redegjort for et mindre kursudsving i perioden 29. oktober 2018 til 2. november 2018 samt for, at forsikrede som følge af ændringen ikke havde lidt et tab, idet PFA Ejendomme hver dag optages til markedsværdi, bl.a. med grundlag i værdiansættelse af ejendomsporteføljen, bilag L.

Forsikrede meddelte den 29. maj 2019 PFA, at der var indgivet klage til ankenævnet, bilag M.

Begrundelse for PFA's 'afgørelse'
Det har været muligt at investere i fonden PFA Ejendomme siden den 5. december 2012. Forsikrede investerede første gang i fonden PFA Ejendomme den 17. januar 2013.

Forsikredes ansvar og risiko
Forsikrede har valgt selv at forestå investeringerne af sin pensionsopsparing. Generelt om konceptet 'Du Investerer', fremgår følgende på mitpfa.dk:

'Du investerer selv din opsparing i PFA's fonde. Derfor skal du have både interesse og kendskab til investeringer. Du kan handle i både PFA's passive og aktivt forvaltede fonde samt eksternt forvaltede fonde. Du er selv ansvarlig for køb, salg, rebalancering og for at tilpasse din risiko, i takt med at du nærmer dig din pensionsalder.'

PFA gør således opmærksom på, at investering via 'Du Investerer' medfører, at forsikrede påtager sig risikoen, herunder for afkastmuligheder samt nedtrapning ved pensionering.

PFA har, jf. vilkårenes punkt 2.4.3, bilag B, forbeholdt sig ret til at ændre i fondssammensætningen med en måneds varsel. Såfremt forsikrede ikke ønsker den ændrede sammensætning, skal den forsikrede ændre investeringsvalget. Sker dette ikke forinden fristens udløb, vil PFA automatisk foretage handlen på den af PFA oplyste dato.

Forsikrede modtog varsling om ændringen i fonden samt om muligheden for at ophøre som investor i denne fond og evt. flytte investeringen en måned forud for, at den trådte i kraft den 1. november 2018, bilag H.

Forsikrede valgte på trods heraf ikke at ændre sin investering, men bibeholdt derimod investeringen i PFA Ejendomme. Dette er forsikredes eget valg og ansvar, og der er således ikke grundlag for erstatning.

Om ændring i sammensætningen af PFA Ejendomme

Forsikrede gør gældende, at PFA i forbindelse med ændringen i sammensætningen i fonden PFA Ejendomme fjernede 1.200 ejendomme fra porteføljen uden at kompensere for tabet.

PFA ændrede sammensætningen pr. 1. november 2018, hvor beholdningen i PFA boliger, lav risiko, og PFA Ejendomme med høj risiko, det vil sige ejendomsudviklingsprojekter, blev solgt fra, mens der for provenuet blev købt yderligere erhvervsejendomme til den bestående portefølje, PFA Ejendomme Lav (risiko). PFA Ejendomme består efterfølgende alene af udlejede erhvervsejendomme med en ensartet lav risiko til følge. Transaktionerne medførte ikke et fald i aktivernes værdi i PFA Ejendomme.

Kursudvikling

Forsikrede klager over at være blevet påført et tab svarende til ca. 4.500 kr. som følge af ændringen i fondssammensætningen.

Der er ikke pålagt flytningsomkostninger i forbindelse med omlægningen i fonden. Der var derimod på samme tidspunkt et mindre udsving i kursen.

PFA Ejendomme optages hver dag til markedsværdi, bl.a. på grundlag af en løbende værdiansættelse af ejendomsporteføljen foretaget af en uvildig valuar. Eftersom PFA Ejendomme dagligt handles til markedsværdien, skyldes tabet ikke omlægningen af PFA Ejendomme, men derimod et fald i kursen grundet almindelige udsving. Forsikrede har i øvrigt modtaget information således, at forsikrede kunne have valgt at flytte denne investering.

Grafen nedenfor viser endvidere, at kursen for PFA Ejendomme har været støt stigende også efter, at PFA foretog ændringen i sammensætningen. Aktuel kurs er på over 167.

5. 93817

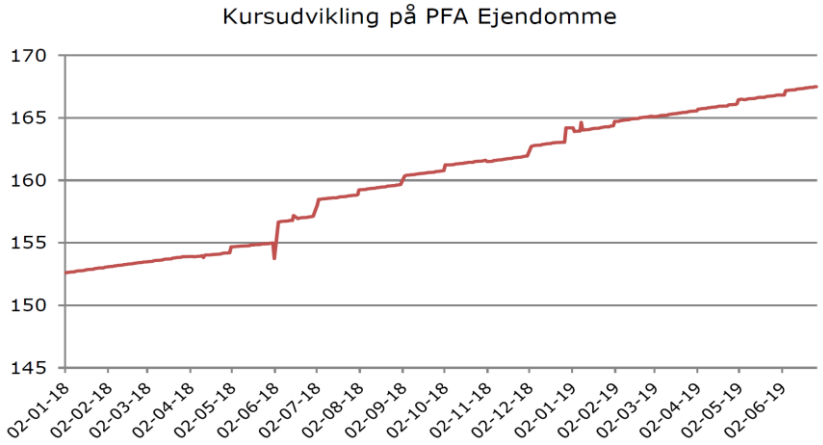

Konklusion
PFA skal på baggrund af ovenstående fastholde, at forsikrede selv er ansvarlig for investering i fonde via 'Du Investerer', herunder salg og fastholdelse af investeringsvalg. Forsikrede blev via orienteringsbrev, forinden omlægningen trådte i kraft, opfordret til at handle i det omfang, forsikrede ikke kunne acceptere ændringerne.

PFA har ret til at ændre sammensætningen i de udbudte fonde, jf. vilkårenes punkt 2.4.3, bilag B og forsikrede blev varslet herom. Der er således ikke grundlag for erstatning."

Klageren har i brev af 11/7 2019 til nævnet bl.a. bemærket:

"For at forstå anledningen til at man valgte at udskille de private ejendomme skal man tilbage til 2018 der var et forfærdeligt år for aktierne, de havde et tab på over 8 % og flere fremtrædende talsmænd var i TV hvor de udtalte at de ville investere mere i private byggerier. PFA Ejendomme gav i 2018 et overskud på mere end 8,7 %. Det gav PFA et dilemma derhen at de i deres afdeling Kundekapital havde lovet kunderne et afkast på 10 %. Hvordan skulle de nå det resultat hvis aktierne fortsatte med at falde?

De private ejendoms udlejning på 1200 boliger var således et oplagt mål da de giver et stort overskud som er halvdelen af indtjeningen i PFA Ejendomme. Et overskud der er ligger mellem 10-15 % samt de opreguleringer i boligpriserne der finder sted løbende i markedet.

PFA har altså ikke solgt de private ejendomme til udenforstående men til et anden inden for PFA som formentlig er kundekapital sektionen. Ejendommene er meget lavt vurderet hvilket jeg blev orienteret om på et møde i PFA i 2016 hos …, sidst nævnte mente at PFA ejendomme var en god investering som han anbefalede sine kunder. Samtidigt var det fornuftigt da jeg var nær pensionsalderen.

Jeg investerede i PFA Ejendomme i flere omgange

1. Midlerne i PFA via min pensions opsparing fra mit arbejde blev skiftet til PFA ejendomme i 2013 henholdsvis januar og november ca. 2,3 mill.
2. I 2014 inden jeg stoppede mit arbejde havde jeg et møde på arbejdspladsen med … og en leder inden for kundeservice, på mødet blev det besluttet at min pensions ordning jeg havde sideløbende i … også skulle flyttes til PFA Ejendomme, hvilket var 2,3 mill kroner.
3. Min samlede portefølje var således i december 2014 på 4600000,00 kr.

På et møde i PFA den 24. oktober fremførte jeg over for … samt en senior rådgiver at jeg ville komme til at tabe penge på den adviserede ændring og at jeg netop havde investeret i PFA ejendomme fordi jeg så en god stabil forrentning af mine midler. Jeg fremførte også at PFA private udlejnings boliger udgjorde 10 % af den samlede portefølje. … sagde det kun var 5 % ejendommene udgjorde hvilket medførte en del diskussion, **… blev ret vred over min påstand, man har altså løjet over for mig på mødet.**

På mødet oplyste senior rådgiveren at den samlede portefølje i PFA Ejendomme var 70 milliarder, jeg kan så regne ud at de 12-1400 private boliger udgør 7 milliarder. Indtjeningen fra disse boliger ligger mellem 10-15 % altså udgjorde en væsentlig del af indtjeningen i PFA Ejendomme investerings foreningen, uden at regne prisstigninger på boligerne.

Den 1st november fjernede PFA så de omtalte ejendomme, der kom ikke nogen efterregulering fra oktober måned på 20000,00 kr. som der gjorde ellers hver måned i 2018 derudover ser jeg at der desuden er tabt 4800,00 kr. på min konto. Altså en forskel allerede den 1st november på 24800,00 kr. De efterfølgende måneder og indtil nu er afkastet halveret i PFA Ejendomme.

I forsommeren 2018 blev jeg kontaktet af … som var rådgiver og blev orienteret om at PFA Ejendomme indførte et gebyr på 1 % ved hævninger af pensions midler. Vi holdt efterfølgende et møde hvor man foreslog jeg skulle overlade investeringerne til PFA samtidigt med at aktierne raslede ned? hvilket jeg afslog. Det undre mig da meget at PFA så internt sælger for 7 milliarder ud af Ejendomme uden nogen gebyrer, som i dette tilfælde skulle være 70 millioner? der er øjensynligt ingen ende på hvad man gør når man er i bekneb for afkast.

Konklusion i PFA brev er at jeg selv er ansvarlig? ja jeg investerede langsigtet i PFA Ejendomme ud fra den forudsætning at der var et mix af private og erhverve ejendomme hvilket også set fra mit synspunkt en rigtig god beslutning.

Jeg fastholder derfor min anke derhen at jeg ønsker kompensation på 2 mill. kroner eller at man flytter de omtalte 12-1400 ejendomme tilbage til PFA Ejendomme, samt erstatter mig det tab jeg allerede har haft på ca. 150.000.00 kr. i manglende afkast fra november 2018 til nu."

Af brev af 12/7 2018 fra klageren til nævnet fremgår bl.a.:

"Spørgsmål til PFA

1. Hvorfor blev jeg ikke orienteret i PFAs brev om varsling, at mit overskud ville blive halveret fremadrettet? flytning for mig ville have medført et gebyr på 51000,00 kr. se punkt 4.
2. Hvorfor blev jeg på mødet den 24. oktober 2018, hvor … og en senior rådgiver om at det ikke havde nogen konsekvenser da der kun blev fjernet små 5 % af ejendommene og afkastet blive det samme, når realiteten er en anden. (Der er flyttet ejendomme for 7 milliarder svarende til 10 %) Man løj over for mig.
3. Hvorfor siger PFA at ejendommene er solgt, når realiteten er at de er overflyttet til en anden afdeling, de er jo ikke solgt ud af PFA?
4. Hvorfor gælder reglen om at ved hævninger fra PFA ejendomme skal der lægges et gebyr på 1 % kun for de private investorer og ikke PFA's? andele. Gebyret blev indført den 1/7-2018.

5. Hvorfor lavede PFA ikke PFA ejendomme 2 eller 3 hvis man ville satse mere på ejendomme uden for den eksisterende hvor blandt andet jeg som privat havde med råd fra PFAs rådgivere, investeret langsigtet i den eksisterende pensions fond, der i øvrigt er underlagt samme regler som øvrige investerings foreninger. Jeg flyttede også mine investeringer hos … til PFA af samme grund, rådgivet af PFA.
6. Ligegyldigt det varslede brev, som er meget sent udsendt, mener jeg ikke PFA kan flytte dele af ejendoms fonden til sig selv i en anden sektor for at dække huller til skade for mig som investor og som ville påføre mig store tab.

Bilag 1. Viser det nye indløsningsfradrag på 1 % som jeg mener bør gælde også for PFAs andele af PFA Ejendomme. Fradraget blev indført i sommeren 2018.

Bilag 2. Viser 1st halvårs resultat 2,48 % 2019 mod i gennemsnit for de øvrige år som er 3,8 % samt resultat for 2018 sidste kvartal, som allerede der viser en markant nedgang i resultatet. Resultatet for hele 2019 ventes at blive ca. 4,8 % mod et gennemsnit de øvrige år på 9,5 %."

Selskabet har i brev af 16/8 2019 til nævnet bl.a. anført:

"PFA fastholder, at PFA har ret til at ændre sammensætningen i de udbudte fonde, jf. vilkårenes punkt 2.4.3, bilag B, og at forsikrede blev varslet herom. Der er således ikke grundlag for erstatning.

I fortsættelse af PFA's svar af 5. juli 2019 har PFA yderligere kommentarer og svar til det modtagne gensvar.

Ad. 1. Garanti for fremtidigt afkast kan ikke gives. PFA orienterede ved brev af 20. september 2018, bilag H, om, at der ville ske en mindre justering af investeringsstrategien for PFA Ejendomme. Eftersom fondssammensætningen ikke ændrede karakter, idet der alene var tale om en løbende tilpasning, fastholdes indløsningsfradraget på 1 %.

Ad. 2. I forhold til tilpasningen af fonden og fremtidigt afkast, blev det på mødet den 24. oktober 2018 oplyst, at fremtidigt afkast forventedes lavere samt, at dette ikke var et resultat af tilpasningen. Markedet var siden 2012 steget med 50 %, og der blev ikke fremadrettet forventet samme stigning.

Ad. 3. Ejendommene blev solgt ud af fonden, og de blev handlet ud fra den værdiansættelse, der var blevet fastsat af en uvildig valuar, det vil sige til markedsværdi. Der blev for provenuet købt yderligere erhvervsejendomme. Aktivernes værdi i PFA Ejendomme er uændrede.

Ad. 4. Klagen drejer sig om et tilfælde af løbende porteføljetilpasning, hvor PFA vælger at sælge nogle ejendomme og købe nogle andre. Når PFA foretager løbende porteføljetilpasninger, udløser dette hverken emissionstillæg eller indløsningsfradrag. Det er kun, når en kunde selv aktivt vælger at købe eller sælge andele i fonden, at der betales emissionstillæg eller indløsningsfradrag. Emissionstillæg og indløsningsfradrag er en del af pensionsvilkårene, som alle kunder gøres bekendt med. De dækker omkostninger, som udløses af en kundes handelsadfærd, således at omkostninger forbundet med handelsadfærd ikke udvander afkastet for kunder, der ikke handler. Det skal præciseres, at emissionstillæg eller indløsningsfradrag ikke er 'gebyrer', idet de ikke genererer indtjening til PFA. Provenuet fra emissionstillæg og indløsningsfradrag går ned i fondens kollektive

pulje af aktiver, således at kun opsparerne i fonden kollektivt får gavn af 'gebyrerne'. Størrelsen af emissionstillæg og indløsningsfradrag er et skøn over de faktisk omkostninger, som er forbundet med at handle de underliggende aktiver, i dette tilfælde ejendomme.

Ad. 5. Det skal fastholdes, at fonden PFA Ejendomme ikke ved denne tilpasning har ændret karakter, og der var således ikke grundlag for at oprette nye fonde. Investering i PFA Ejendomme kan fortsat anvendes til langsigtet investering.

Ad. 6. Varslingen blev foretaget inden for den i forsikringsbetingelserne fastsatte frist, jf. vilkårenes punkt 2.4.3, bilag B, hvilket også hjemler PFA's ret til at ændre i fondssammensætningen."

I brev af 21/8 2019 fra klageren til nævnet hedder det bl.a.:

"PFA har 45 investeringsforeninger, undertegnede valgte at investere langsigtet med råd fra PFA selv, nemlig den tidligere investeringsrådgiver … og det har også været et pænt afkast løbende.

PFA hævder at de har orienteret mig om der ville være et lavere afkast det er ikke rigtigt, derudover har de med en måneds varsel ændret PFA ejendomme puljen så meget af afkastet er mere end halveret, derudover er risikoen også blevet dårligere da der ikke længere er et mix af private og erhvervsudlejninger.

Samtidigt har man indført et udtrædelsesgebyr på 1 % hvilket ville medføre et tab for mig på 51000,00 kr.

Jeg mener ikke PFA har ret til så drastiske ændringer fordi man pludselig finder på at flytte for 7 milliarder kr. ejendomme ud af puljen med en halvering af udbyttet for mig fremadrettet til en anden pulje inden for PFA for så at udnytte det bedre afkast til andet formål. Dette skete alene på grund af dårlige aktieafkast i 2018, hvor ejendomme gav et overskud på 8,7 % og aktierne et tilsvarende underskud i de puljer PFA havde.

Jeg investerede i ejendomme puljen i den tro der var et pænt langsigtet afkast, og det mener PFA man bare kan ændre på med 1 måneds varsel, det mener jeg ikke man kan tillade sig.

Jeg fastholder derfor mit krav om erstatning på 2 mill. kroner. Jeg er simpelthen blevet snydt og løjet over for i hele forløbet."

Nævnet har fået forelagt breve 27/8 2019 fra selskabet og klageren samt bilag i øvrigt fra sagen. Af brev af 20/9 2018 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Du Investerer: PFA Ejendomme

Vi skriver til dig, fordi du har investeret i PFA Ejendomme via Du Investerer i din PFA Plus ordning. Vi vil informere dig om, at der 1. november sker en mindre justering af investeringsstrategien. Erhvervsejendomme med lav risiko udgør i dag ca. 90 % af fonden, og de øvrige ca. 10 % er investeret i boliger og ejendomsprojekter. Efter nævnte dato vil fonden kun bestå af erhvervsejendomme med lav risiko. Baggrunden for ændringen er, at vi ønsker at fokusere investeringerne og nedbringe risikoen.

Ændringen sker uden omkostninger for dig, og den får ingen betydning for de øvrige fonde, som du eventuelt har valgt. Hvis du ønsker en anden fond, kan du som altid selv gennemføre handlen på mitpfa.dk, hvor den så vil ske til de gældende købs- og salgskurser og omkostningssatser."

Klageren har i mail af 24/9 2018 til selskabet bl.a. bemærket:

"Eks er at jeg i 2012 og 2014 investerede i ejendomme med den forventning at man ville værdiregulere ejendommene i takt med markedet, man har værdireguleret meget forsigtigt specielt i den del der ligger i boliger hvor markedet er steget voldsomt med over 50 % i perioden, der er ikke sket samme regulering i PFA ejendomme hvor, som jeg mener det, er undervurderet med 30 % hvilket jeg også på et møde i PFA med … fik bekræftet for nogle år tilbage. Denne regulering skete aldrig. PFA Ejendomme har udvidet porteføljen med nye opkøb løbende uden at værdiregulere de ældre boliger tilstrækkeligt løbende inden de nye opkøb, der er væsentligt ringere, angående afkast hvilket gør at de opkøb jeg for eks. købte er blevet forringet idet de er blandet op med nye opkøb."

Af mail af 9/11 2018 fra klageren til selskabet fremgår bl.a.:

"[I]kke desto mindre blev der trukket mellem 3500 og 4000 ud af min pensionsordning nøjagtig den 1st nov 2018, jeg ser efter hver dag og den 31 oktober var der lidt over 5124500 og den 1st oktober var der 5121800 ind denne dags normale afkast på ca. 450 kr. det vil jeg da gerne have forklaret, da de ikke er trukket ud er det vel reguleringen i nedadgående retning det er galt med men det ser mærkeligt ud at kursen er den samme den 31 okt og den 1st nov nemlig 161,59 og det er ikke min månedlige udbetaling, det er nemlig trukket ugen før på 4800,00 kr."

Selskabet har i brev af 22/11 2018 til klageren bl.a. anført:

"Tak for din henvendelse, hvor du klager over, der er trukket ca. 4.000 kr. ud af din opsparing 1/11-18 og over, at PFA Ejendomme opsplittes, så din investering forringes fremadrettet.

Det er helt korrekt, at der har været et mindre fald ultimo måneden, hvilket fremgår af nedenstående skema.

Samlet for begge ordninger

	Beholdning i PFA Ejendomme	Beholdning i PFA Invest Danske Aktier	Kurs PFA Ejendomme	Kurs PFA Invest Danmark	Samlet værdi	Kursudsving ift foregående dag
29-10-2018	29.760,73	9,13	161,55	168,39	4.809.405,21	
30-10-2018	29.760,73	9,13	161,59	166,84	4.810.657,64	1.252,44
31-10-2018	29.760,73	9,13	161,60	170,25	4.811.026,17	368,53
01-11-2018	29.759,98	9,13	161,50	172,86	4.807.739,34	-3.286,83
02-11-2018	29.759,98	9,13	161,51	174,78	4.808.165,69	426,35

Dette fald skyldes det månedlige regnskab og kan udgøres af fx valuarvurderingerne, men det kan også udgøres af den almindelige drift, fx lejemålsrenoveringer.

Vi anser prisudsvingene som værende indenfor det normale og forventelige. Også i fremtiden må det forventes, at der vil forekomme dage med negativ udvikling i værdien."

10. 93817

Pensionsvilkårene indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

> **"2.4. Du Investerer**
> **2.4.1. Generelt om Du Investerer**
> I Du Investerer foretager den forsikrede selv sine egne investeringsvalg ud fra de udbudte fonde.
>
> Den forsikrede foretager investeringsvalg for henholdsvis indbetalingerne og den bestående opsparing i Du Investerer. Den forsikrede kan til enhver tid angive et nyt investeringsvalg for henholdsvis indbetalingerne og den bestående opsparing i Du Investerer.
> …
> **2.4.3. Ændring af fondsudbuddet**
> PFA Pension kan til enhver tid udvide fondsudbuddet i Du Investerer.
>
> PFA Pension kan lukke, sammenlægge eller erstatte en eller flere fonde i Du Investerer med en måneds varsel. PFA Pension varsler forsikringstageren om dette. PFA Pension meddeler herefter de berørte forsikrede, hvordan sammensætningen af investeringerne vil være efter fristens udløb. Ønsker den forsikrede ikke den sammensætning af investeringerne, som PFA Pension har meddelt, skal den forsikrede ændre investeringsvalget. Har den forsikrede ikke ændret sine investeringer inden udløbet af fristen, vil PFA Pension automatisk foretage handlen på den dato, som PFA Pension har oplyst overfor den forsikrede.
>
> PFA Pension kan lukke, sammenlægge eller erstatte en eller flere eksterne fonde i Du Investerer med kortere varsel end en måned, hvis det kan begrundes i forhold, som PFA Pension er uden indflydelse på. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede, hvilken sammensætning af investeringer de forsikrede vil få, hvis de forsikrede ikke selv ændrer investeringssammensætning inden fristen udløb.
>
> PFA Pension kan lukke, sammenlægge eller erstatte en eller flere fonde i Du Investerer uden varsel, når PFA Pension vurderer, at det forventes at være til gavn for de forsikrede eller nødvendigt, for at PFA Pension eller de fondsforvaltere, der er udpeget af PFA Pension, til enhver tid opfylder gældende lovgivning. Hvis PFA Pension uden varsel ændrer den sammensætning af investeringer, som de forsikrede har, skal PFA Pension meddele de berørte forsikrede, hvordan investeringssammensætningen vil være fremover."

Nævnet udtaler:

Klageren har pensionsordning i markedsrente og har valgt investeringskonceptet "Du Investerer", hvor man selv foretager investeringsvalget mellem forskellige fonde.

Klageren har investeret en overvejende del af sin opsparing i fonden "PFA Ejendomme". Han er utilfreds med, at selskabet pr. 1/11 2018 har solgt fondens boligejendomme og ejendomsprojekter ud af fonden, så fonden herefter alene består af erhvervsejendomme. Han har anført, at hans investering herved er blevet markant forringet, idet fondens ca. 1200 private udlejnings-

ejendomme har genereret en stor del af fondens afkast. Han kræver, at selskabet yder en kompensation på 2 millioner kr., svarende til 4 % manglende afkast i de næste 15 år, eller at selskabet flytter de private udlejningsejendomme tilbage til PFA Ejendomme. Klageren har videre krævet erstatning for et tab på 4.500 kr. vedrørende flytningsomkostninger ved ændringen af fondens sammensætning pr. 1/11 2018.

Selskabet har anført, at ændringen af fondens sammensætning blev varslet over for klageren den 20/9 2018, og at selskabet efter pensionsvilkårene har ret til at ændre i fondssammensætningen med en måneds varsel. Selskabet har videre anført, at klageren i investeringskonceptet "Du Investerer" selv har ansvaret og bærer risikoen for sit valg af investeringsfonde, og at der derfor ikke er grundlag for erstatning for det forhold, at han har valgt at bibeholde sin investering i PFA Ejendomme. Selskabet har oplyst, at de frasolgte boligejendomme og ejendomsprojekter blev prisfastsat ved uvildig valuar, og at transaktionen ikke medførte et fald i aktivernes værdi i PFA Ejendomme.

Selskabet har desuden anført, at der alene er tale om en løbende porteføljetilpasning, idet de frasolgte boligejendomme og ejendomsprojekter udgjorde ca. 10 % af porteføljen. Selskabet fastholder på den baggrund også fondens indløsningsfradrag på 1 % ved salg af fondsandele. Selskabet har anført, at der ikke blev pålagt flytningsomkostninger i forbindelse med omlægningen af fonden, men at der på samme tidspunkt var et mindre udsving i kursen, som kan forklare klagerens tab på ca. 4.500 kr.

Af pensionsvilkårenes punkt 2.4.3 fremgår det, at "PFA Pension kan lukke, sammenlægge eller erstatte en eller flere fonde i Du Investerer med en måneds varsel. PFA Pension varsler forsikringstageren om dette. PFA Pension meddeler herefter de berørte forsikrede, hvordan sammensætningen af investeringerne vil være efter fristens udløb. Ønsker den forsikrede ikke den sammensætning af investeringerne, som PFA Pension har meddelt, skal den forsikrede ændre investeringsvalget."

Nævnet finder, at selskabet har hjemmel i pensionsvilkårenes punkt 2.4.3 til at foretage ændringer af fondssammensætningen, som den selskabet gennemførte den 1/11 2018. Selskabet har varslet ændringen i fondssammensætningen over for klageren ved brev af 20/9 2018 og har derfor overholdt varslingsfristen på en måned, jf. pensionsvilkårene. Nævnet kan herefter ikke pålægge selskabet at betale klageren kompensation eller erstatning i anledning af porteføljeændringen den 1/11 2018 i PFA Ejendomme.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder vedrørende sit ønske om langsigtede investeringer – kan ikke føre til andet resultat, da det er et vilkår for pensionsordningens investeringskoncept "Du Investerer", at selskabet kan foretage ændringer i fondsudbuddet.

Nævnet finder ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har fastholdt, at der gælder et indløsningsfradrag på 1 % ved salg af fondsandele i PFA Ejendomme.

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at han er blevet pålagt flytningsomkostninger i forbindelse med ændringen i fondssammensætningen pr. 1/11 2018. Det må derimod efter selskabets redegørelse i brev af 22/11 2018 til klageren lægges til grund, at værdinedgangen af klagerens investering kan henføres til et mindre, sædvanligt kursfald for PFA Ejendomme. Nævnet kan allerede derfor ikke pålægge selskabet at betale erstatning for et tab på 4.500 kr., som ønsket af klageren.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings